

Tax-IA Bülten

No : 2020-38

Tarih : 8 Nisan 2020

Konu : (Covid-19) Mücbir Sebep Kapsamına Alınmayan Mükelleflere İtiraz Yolu

A. Mücbir Sebep İlanı (Covid-19)

Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılan çalışmalar kapsamında 518 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hazırlanmış ve 24 Mart 2020 tarih ve 31078 Mükerrer sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İlgili genel tebliğ ile alakalı detaylı bilgiyi daha önce yayımladığımız [2020-28](#) nolu sirkülerimizde bulabilirsiniz.

Ayrıca, Gelir İdaresi Başkanlığının web sayfasında yapılan [duyuru](#) ile hangi sektörlerin mücbir sebep kapsamında olduğu daha ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

B. Mükellef Olarak Mücbir Sebep Kapsamına Girebiliyor muyum?

Mücbir sebep ilanı ile birlikte mükelleflerin aklına gelen ilk soru da mücbir sebep kapsamında olup olmadıkları oldu. Bu konuda Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan bir düzenleme ile interaktif vergi dairesi sisteminde “BİLGİLERİM” bölümünün altına “**518 Sıra No’lu VUK Genel Tebliği Kapsamında Mücbir Sebep Durum Sorgusu**” ekranı aktifleştirilerek, mükellef bazlı sorgu ile kimlerin kapsama dahil edildiği net bir şekilde belirlenmiştir. Ancak idarenin bu sorgulamada veri olarak aldığı kıstas ise mükelleflerin vergi dairelerinde kayıtlı olan “**NACE Kodları**” oldu.

• NACE Kodu Nedir?

Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması anlamına gelen NACE kodu, iş yerlerinin çalıştıkları alanlara göre istatistiksel anlamda kullanılmak üzere sistemin oluşturduğu altı haneli bir koddur. Bu sebeple altılı faaliyet kodu olarak da bilinir. Yeni işyeri açacak kişilerin Ticaret Odası'na kayıt yaptırmadan önce mutlaka NACE kodlarını bilmesi gerekir.

Ayrıca 02.04.2020 tarihinde SGK tarafından yayımlanan genel yazıda erteleme kapsamındaki işyeri listeleri <https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi> üzerinden yayımlanacağı ve işyerlerinin listede yer alıp almadıklarını buradan kontrol edebileceklerini belirtmiştir. İş yeri tescil bilgilerinin NACE REV 2 kodunun ilgili sektörlerde olmasına rağmen iş yerlerinin listede olmadığını iddia eden işverenler Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne /Sosyal Güvenlik Merkezine başvurabileceklerdir.

Ancak, erteleme kapsamında olan sektörlerde faaliyet göstermesine rağmen iş yeri tescil bilgilerinde sektörel NACE REV 2 kodunun yanlış olduğunu iddia eden işverenler NACE REV 2 kodunun düzeltilmesi için Hazine ve Maliye Bakanlığının ilgili taşra birimine başvuruda bulunacaklardır. Buradan da anlaşılacağı üzere SGK

tarafında da mücbir sebep koşullarından yararlanıp yararlanılmayacağı Gelir İdaresi'nin vereceği karar ile paralel kapsamdadır.

Bu kapsamda mükelleflerin faaliyet belgelerinde birden fazla NACE kodlarının bulunabilmesi, güncel NACE kodlarının vergi dairesinde kayıtlı bulunan NACE kodları ile aynı olmaması veya gelir bildirimlerini mücbir sebep kapsamında bulunan faaliyetlere ilişkin NACE kodları üzerinden bildirmemeleri gibi tereddütlü konular ortaya çıkmıştır. Ayrıca mükellefin ana faaliyet kodunun doğru olması ve gerçeği yansıtmasına ve söz konusu ana faaliyetin 518 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği kapsamında olmasına rağmen, bu faaliyet kodundaki mükelleflerin tamamen mücbir sebep dışında bırakılmış olması gibi durumlar da söz konusudur. Örnek vermek gerekirse alışveriş merkezlerine özel bir ana faaliyet (NACE) kodu yoktur.

Bu tür sorunlarla karşılaşan mükellefler, yapmış oldukları faaliyetler ve sektör itibari ile açıklanan mücbir sebep olanaklarından faydalanacaklarını düşünürken, vergi dairesi sorgulamalarında **“yararlanamamaktasınız”** sonucunu almışlardır.

3/4/2020 tarihli ve 2020/3 sayılı Uygulama İç Genelgesi, yukarıda belirtmiş olduğumuz sorunların çözümüne yönelik çıkarılmış olup, vergi dairesi kayıtlarındaki ana faaliyet kodu doğru olmasına rağmen 518 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğine göre mücbir sebep kapsamında olması gerektiğini düşünen mükelleflerin başvurularında nasıl bir yol izleneceğine yanıt vermemektedir.

Bu kapsamda yapılması gerekenleri itiraz sürecini sizlere kısaca özetleyeceğiz.

C. Mücbir Sebepden Yararlanabilmek için Vergi Dairesine Başvuru

Gelir İdaresi Başkanlığı 03.04.2020 tarih ve 2020/3 sayılı uygulama iç genelgesi ile yukarıda bahsedilen problemleri yaşayan ve mücbir sebep kapsamında açıklanan faaliyetlerle fiili iştiğal ettiklerini ispat ve tevsik etmek isteyen mükellefler için bir başvuru mekanizması oluşturmuştur.

Bu kapsamda 518 sıra nolu genel tebliğ ile açıklanan sektörler arasında bulunmamasına rağmen ana faaliyet alanı olarak bu sektörlerden herhangi birisinde fiilen iştiğal ettiğini ispat ve tevsik etmesi halinde, mükellefin mücbir sebep kapsamında olup olmadığının tespitinde ana faaliyet kodu yerine fiilen iştiğal edilen ana faaliyet alanı dikkate alınır ve sicil kayıtlarındaki ana faaliyet kodu yeni duruma göre düzeltilir.

• Başvuru şekli:

- Bu kapsamdaki başvurular, fiilen iştiğal edilen ana faaliyet alanını ispat etmeye matuf tüm belgelerin ekinde yer aldığı **"Ana Faaliyet Kodu Değişikliği Raporu"** (Rapor) eklenmek suretiyle İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden yapılır.
- İnteraktif vergi dairesinde “bilgilerim” kısmının altında bulunan sorgu sayfası **“518 Sıra No’lu VUK Genel Tebliği Kapsamında Mücbir Sebep Durum Sorgusu ve Dilekçeler”** olarak güncellenmiş ve sorgu sayfasının altına **“Ana faaliyet koduna ilişkin itiraz dilekçesi vermek istiyorum”** linki eklenmiştir.

- Ana faaliyet kodu değişikliği için; mükellefin esas alınmasını istediği ana faaliyet alanından (ana faaliyet kodu olarak kaydedilmesi gerektiğini iddia ettiği faaliyet kodundan) elde ettiği **brüt hasılatın**, diğer faaliyet kodlarından elde ettiği **brüt hasılatından fazla olması şarttır**.
- Brüt hasılatın tespitinde **2019 hesap dönemi** veya **2019 IV. geçici vergi dönemi**, özel hesap dönemine tabi mükelleflerde 2019 yılında sonuçlanan özel hesap dönemi, bir yıldan kısa süredir faaliyette bulunulması durumunda faaliyette bulunulan dönem sonuçları dikkate alınır.
- **Sunulacak Raporda hasılat tespitine yönelik olarak;**
 - Mükellefin son dört geçici vergi dönemine ilişkin verdiği beyannameleri ekinde yer alan ve en yüksek hasılatı elde ettiğini bildirdiği meslek kodlarına ilişkin bilgiler,
 - Ayrıntılı gelir tablosu bilgileri,
 - Form Ba-Bs bildirimlerine ilişkin değerlendirmeler ile benzeri bilgi, belge, veri ve değerlendirmelere yer verilerek mükellefin hakikatte kayıtlı olması gereken ana faaliyet kodu ortaya konulur ve ana faaliyet kodu değişikliği işleminin gerçekleştirilmesi yönünde talepte bulunulur.

Mükellefin ana faaliyet kodunun değiştirilmesi işlemleri, anılan iç genelgede açıklanan komisyonun olumlu mütalaası ve vergi dairesi başkanının veya görevlendireceği grup müdürünün onayıyla gerçekleştirilir.

Onay işleminden sonra, alınan karar bir üst yazı ekinde ilgili vergi dairesine gönderilir. Faaliyet kodunun değiştirilmesine karar verilen mükelleflerin sicil kayıtlarındaki ana faaliyet kodu yeni duruma göre düzeltildikten sonra anılan mükelleflerin mücbir sebep kapsamına alınabilmesi için sistemde tanımlanan ekranlara bilgi girişi yapılır.

Bu bültende geçen herhangi bir konuyla ilgili sorularınız için danışmanlarımıza ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

Independent Advisors | Audit & Tax

Mecidiyeköy Mahallesi Şehit Ahmet Sok. Ada Residence No: 6-10/51, Kat: 3

34381 Şişli İstanbul Tel: +90 212 211 11 10

Ankara: Kent İş Merkezi, Mustafa Kemal Mahallesi, 2152 Cadde, No:2 Kat:9 Daire No:18

Çankaya/Ankara, 06510 Tel: +90 312 446 92 05

www.ia.com.tr